

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA**

Warszawa, dnia 8 marca 2022 r.

Druk nr 649

**Pan
Tomasz GRODZKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie niektórych ustaw podatkowych w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy pana senatora Krzysztofa Kwiatkowskiego.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Halina Bieda
(-) Marek Borowski
(-) Marcin Bosacki
(-) Tomasz Grodzki
(-) Michał Kamiński

(-) Krzysztof Kwiatkowski
(-) Stanisław Lamczyk
(-) Gabriela Morawska-Stanecka
(-) Wadim Tyszkiewicz
(-) Kazimierz Michał Ujazdowski

U S T A W A

z dnia

o zmianie niektórych ustaw podatkowych w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, 1163, 1243, 1551, 1574, 1834, 1981, 2071, 2105, 2133, 2232, 2269, 2270, 2328, 2376, 2427, 2430 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1, 24, 64, 138 i 501) po art. 52zd dodaje się art. 52ze–52zh w brzmieniu:

„Art. 52ze. 1. Zwalnia się od podatku dochodowego przychody podatnika będącego obywatelem Ukrainy lub Republiki Białorusi, który w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. przeniósł miejsce zamieszkania z terytorium Ukrainy lub Republiki Białorusi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85 528 zł, osiągnięte z tytułu stosunku pracy, stosunku służbowego, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8 – w czterech kolejno po sobie następujących latach podatkowych, licząc od roku 2022.

2. Przy obliczaniu kwoty przychodów podlegających zwolnieniu od podatku dochodowego na podstawie ust. 1 nie uwzględnia się przychodów podlegających opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem dochodowym na podstawie niniejszej ustawy, zwolnionych od podatku dochodowego oraz od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku.

3. Zwolnienie od podatku dochodowego na podstawie ust. 1 przysługuje, jeżeli podatnik, o którym mowa w ust. 1, spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) w wyniku przeniesienia miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawę z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

- 2) nie korzystał uprzednio, w całości albo w części, z tego zwolnienia – w przypadku podatnika, który ponownie przeniesie miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 52zf. Podatnik będący obywatelem Ukrainy lub Republiki Białorusi, który w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. przeniósł miejsce zamieszkania z terytorium Ukrainy lub Republiki Białorusi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, może podlegać opodatkowaniu ryczałtem od przychodów zagranicznych osób przenoszących miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na warunkach określonych w niniejszej ustawie, z tym że:

- 1) przepisów art. 30j ust. 1 pkt 2 i ust. 2 nie stosuje się;
- 2) w okresie 3 kolejnych lat podatkowych ryczałt wynosi 50 000 zł za rok podatkowy;
- 3) ryczałt od przychodów zagranicznych uzyskanych przez członka rodziny tego podatnika wynosi 25 000 zł za rok podatkowy;
- 4) w przypadku śmierci tego podatnika lub utraty statusu członka rodziny tego podatnika, począwszy od roku podatkowego następującego bezpośrednio po roku podatkowym, w którym okoliczności te wystąpiły, ryczałt od przychodów zagranicznych uzyskanych przez członka rodziny tego podatnika w okresie, o którym mowa w pkt 2, wynosi 50 000 zł za rok podatkowy.

Art. 52zg. 1. Od podstawy obliczenia podatku ustalonej zgodnie z art. 26 ust. 1 lub art. 30c ust. 2 w celu obliczenia podatku lub zaliczki podatnik może odliczyć darowizny przekazane od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych prowadzonych na terytorium Ukrainy:

- 1) organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - 2) jednostkom samorządu terytorialnego,
 - 3) Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych
- w kwocie odpowiadającej 200% wartości darowizn.

2. Odliczeniu podlegają darowizny, o których mowa w ust. 1, nieodliczone na podstawie:

- 1) art. 26 ust. 1 pkt 9;
- 2) art. 11 oraz art. 57i ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym.

3. Do darowizn, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 6 ust. 2, art. 26 ust. 6, 6b, 6c, 6f, ust. 7 pkt 1 i 2, ust. 13a i 15 oraz art. 45 ust. 3a.

Art. 52zh. 1. Podatnik może dokonać zmniejszenia podstawy obliczenia podatku, o którym mowa w art. 26i ust. 1 pkt 1, albo zwiększenia straty, o którym mowa w art. 26i ust. 2 pkt 1, o kwotę stanowiącą 200% wartości wierzytelności o zapłatę świadczenia pieniężnego w rozumieniu art. 4 pkt 1a ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom, która nie została uregulowana lub zbyta, jeżeli wierzytelność ta wynika z transakcji handlowej w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom zawartej przed dniem 24 lutego 2022 r. przez tego podatnika z podmiotem będącym rezydentem podatkowym Ukrainy, Republiki Białorusi lub Federacji Rosyjskiej.

2. W przypadku gdy po roku podatkowym, za który dokonano zmniejszenia albo zwiększenia na podstawie ust. 1, wierzytelność zostanie uregulowana lub zbyta, podatnik jest obowiązany odpowiednio do zwiększenia podstawy obliczenia podatku albo zmniejszenia straty w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta, odpowiednio o wartość kwoty uprzednio odliczonej albo doliczonej. Jeżeli kwota straty jest mniejsza od kwoty ją zmniejszającej, różnica zwiększa podstawę obliczenia podatku.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, 1927, 2105, 2106, 2269 i 2427) po art. 38v dodaje się art. 38w–38z w brzmieniu:

„Art. 38w. Opodatkowaniu ryczałtem od dochodów spółek na warunkach określonych w niniejszej ustawie może podlegać również podmiot prowadzący rzeczywistą działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego odpowiednio udziałowcami, akcjonariuszami lub współnikami są obywatele Ukrainy lub Republiki Białorusi, będący rezydentami podatkowymi odpowiednio Ukrainy lub Republiki Białorusi – jeżeli podmiot ten złoży zawiadomienie o wyborze opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, według ustalonego wzoru, do właściwego naczelnika urzędu skarbowego w terminie określonym w niniejszej ustawie, jednak nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

Art. 38y. 1. Od podstawy opodatkowania ustalonej zgodnie z art. 18 ust. 1 w celu obliczenia podatku lub zaliczki podatnik może odliczyć darowizny przekazane od dnia

24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych prowadzonych na terytorium Ukrainy:

- 1) organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - 2) jednostkom samorządu terytorialnego,
 - 3) Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych
- w kwocie odpowiadającej 200% wartości darowizn.

2. Odliczeniu podlegają darowizny, o których mowa w ust. 1, nieodliczone na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1.

3. Do darowizn, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 18 ust. 1b, 1c, 1e–1g i 1k oraz art. 27 ust. 4a.

Art. 38z. 1. Podatnik może dokonać zmniejszenia podstawy opodatkowania, o którym mowa w art. 18f ust. 1 pkt 1, albo zwiększenia straty, o którym mowa w art. 18f ust. 2 pkt 1, o kwotę stanowiącą 200% wartości wierzytelności o zapłatę świadczenia pieniężnego w rozumieniu art. 4 pkt 1a ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom, która nie została uregulowana lub zbyta, jeżeli wierzytelność ta wynika z transakcji handlowej w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom zawartej przed dniem 24 lutego 2022 r. przez tego podatnika z podmiotem będącym rezydentem podatkowym Ukrainy, Republiki Białorusi lub Federacji Rosyjskiej.

2. W przypadku gdy po roku podatkowym, za który dokonano zmniejszenia albo zwiększenia na podstawie ust. 1, wierzytelność zostanie uregulowana lub zbyta, podatnik jest obowiązany odpowiednio do zwiększenia podstawy opodatkowania albo zmniejszenia straty w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta, odpowiednio o wartość kwoty uprzednio odliczonej albo doliczonej. Jeżeli kwota straty jest mniejsza od kwoty ją zmniejszającej, różnica zwiększa podstawę opodatkowania.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1993, 2105 i 2427) po art. 57h dodaje się art. 57i i art. 57j w brzmieniu:

„Art. 57i. 1. Od przychodu obliczonego na podstawie art. 11 podatnik może odliczyć darowizny przekazane od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych prowadzonych na terytorium Ukrainy:

- 1) organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - 2) jednostkom samorządu terytorialnego,
 - 3) Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych
- w kwocie odpowiadającej 200% wartości darowizn.

2. Odliczeniu podlegają darowizny, o których mowa w ust. 1, nieodliczone na podstawie:

- 1) art. 11;
- 2) art. 26 ust. 1 pkt 9 oraz art. 52zg ustawy o podatku dochodowym.

3. Odliczenia z tytułu darowizn, o których mowa w ust. 1, podatnik może uwzględniać przy obliczaniu ryczału od przychodów ewidencjonowanych wpłaconego w trakcie roku podatkowego.

4. Do darowizn, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 11 oraz art. 21 ust. 2a.

Art. 57j. 1. Podatnik może dokonać zmniejszenia przychodów, o którym mowa w art. 11 ust. 4 pkt 1, o kwotę stanowiącą 200% wartości wierzytelności o zapłatę świadczenia pieniężnego w rozumieniu art. 4 pkt 1a ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom, która nie została uregulowana lub zbyta, jeżeli wierzytelność ta wynika z transakcji handlowej w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom zawartej przed dniem 24 lutego 2022 r. przez tego podatnika z podmiotem będącym rezydentem podatkowym Ukrainy, Republiki Białorusi lub Federacji Rosyjskiej.

2. W przypadku gdy po roku podatkowym, za który dokonano zmniejszenia na podstawie ust. 1, wierzytelność zostanie uregulowana lub zbyta, podatnik jest obowiązany do zwiększenia przychodów w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym wierzytelność została uregulowana lub zbyta, odpowiednio o wartość kwoty uprzednio odliczonej.”.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 24 lutego 2022 r.

UZASADNIENIE

1. Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw podatkowych w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, określany dalej jako „projektowana ustawa”, zmierza do ustanowienia epizodycznych regulacji mających stanowić podatkowy bodziec do wspierania wszelkich inicjatyw związanych z przeciwdziałaniem skutkom agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy.

2. Projektowana ustawa – poprzez nowelizację ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (określanej dalej jako „ustawa o PIT”), ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (określanej dalej jako „ustawa o CIT”) oraz ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (określanej dalej jako „ustawa o ryczałcie”) – przewiduje zatem:

- 1) rozszerzenie zakresu podmiotowego beneficjentów tzw. ulgi na powrót o podatnika będącego obywatelem Ukrainy lub Republiki Białorusi, który w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. przeniósł miejsce zamieszkania z terytorium Ukrainy lub Republiki Białorusi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy – ulga ta obejmować ma przychody do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 85 528 zł, osiągnięte z tytułu stosunku pracy, stosunku służbowego, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy oraz umów zlecenia, o których mowa w art. 13 pkt 8, w czterech kolejno po sobie następujących latach podatkowych, licząc od roku 2022 (dodawany art. 52ze ustawy o PIT);
- 2) rozszerzenie zakresu podmiotowego beneficjentów tzw. ryczałtu od przychodów zagranicznych o podatnika będącego obywatelem Ukrainy lub Republiki Białorusi, który w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. przeniósł miejsce zamieszkania z terytorium Ukrainy lub Republiki Białorusi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, przy jednoczesnym zliberalizowaniu wysokości płaconego ryczałtu w okresie 3 kolejnych lat podatkowych (dodawany art. 52zf ustawy o PIT);

- 3) ustanowienie podstaw prawnych dokonywania odliczeń podatkowych z tytułu darowizn przekazanych od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych prowadzonych na terytorium Ukrainy organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jednostkom samorządu terytorialnego oraz Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych – w kwocie odpowiadającej 200% ich wartości (dodawane przepisy art. 52zg ustawy o PIT, art. 38y ustawy o CIT oraz art. 57i ustawy o ryczałcie);
- 4) odniesienie tzw. ulgi za złe długi do sytuacji, w której przedsiębiorca nie otrzymał należności pieniężnej z tytułu realizacji umowy zawartej przed dniem 24 lutego 2022 r. z podmiotem będącym rezydentem podatkowym Ukrainy, Republiki Białorusi lub Federacji Rosyjskiej, przy jednoczesnym podwyższeniu kwoty rozliczanego uszczerbku do 200% wartości wierzytelności (dodawane przepisy art. 52zh ustawy o PIT, art. 38z ustawy o CIT oraz art. 57j ustawy o ryczałcie);
- 5) rozszerzenie zakresu podmiotowego beneficjentów tzw. estońskiego CIT o podmiot prowadzący rzeczywistą działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego odpowiednio udziałowcami, akcjonariuszami lub wspólnikami są obywatele Ukrainy lub Republiki Białorusi, będący rezydentami podatkowymi odpowiednio Ukrainy lub Republiki Białorusi – jeżeli podmiot ten złoży zawiadomienie o wyborze opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, według ustalonego wzoru, do właściwego naczelnika urzędu skarbowego w terminie określonym w ustawie o CIT, jednak nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r. (dodawany art. 38w ustawy o CIT).

3. Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 24 lutego 2022 r. (art. 4). Ważny interes państwa wymaga, aby korzystne regulacje prawopodatkowe były odnoszone do zdarzeń ściśle związanych z datą agresji zbrojnej Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy.

4. Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze i finansowe projektowanej ustawy zostaną przedstawione w ocenie skutków regulacji.

5. Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.